



# ADVIES

## Ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de instapstages

17 januari 2013

<b>Aanvrager</b>	Minister Benoît Cerexhe
<b>Aanvraag ontvangen op</b>	2 januari 2013
<b>Aanvraag behandeld door</b>	Commissie Economie-Werkgelegenheid-Fiscaliteit-Financiën
<b>Aanvraag behandeld op</b>	10, 14 en 15 januari 2013
<b>Opmerkingen</b>	In aanwezigheid van twee vertegenwoordigers van het Kabinet van Minister Cerexhe, van één vertegenwoordiger van het Kabinet Madrane en van één vertegenwoordiger van Actiris
<b>Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op</b>	17 januari 2013

## Inleiding

Dit ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de instapstages is het resultaat van een belangrijk overleg tussen de federale Staat en de deelstaten, met name binnen de Interministeriële Conferentie (IMC) « tewerkstelling-opleiding ». De openbare tewerkstellingsdiensten werden tijdens de hele duur van de werkzaamheden eveneens hierbij betrokken.

De Raad neemt akte van deze werkzaamheden, maar betreurt het echter dat zowel de gewestelijke als de gemeenschappelijke overheden de sociale partners niet vroeger in dit dossier bij de werkzaamheden hebben betrokken. De Raad verbaast zich erover dat het College van de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) dit onderwerp niet bij hem aanhangig heeft gemaakt, ondanks het samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Cocof betreffende het gekruist beleid « tewerkstelling-opleiding ». De Raad herhaalt dat men zich, krachtens het eerste engagement van het PDSG/New Deal dat erin bestaat om het overleg tussen de sociale partners onderling alsook hun samenwerking met openbare actoren te bevorderen, voor advies over de afstemmingen tewerkstelling-opleiding tot de CCFEE en het BNCTO had moeten richten. Deze zullen op zijn minst moeten worden betrokken bij de operationalisering van de opleidingsvoorziening.

Aangezien het samenwerkingsakkoord een voorziening instelt die op 1 januari 2013 in werking moet treden, wijst de Raad erop dat het van belang is om de voorziening van de instapstages zo vlug mogelijk te concretiseren.

## Context

Dit ontwerp stelt een voorziening in die bestemd is voor jonge schoolverlaters die ten hoogste over een diploma secundair onderwijs beschikken en die tweemaal positief werden geëvalueerd in het kader van de nieuwe beroepsinschakelingsstage. Het biedt jonge werkzoekenden de mogelijkheid om vanaf de 7<sup>de</sup> maand van hun beroepsinschakelingsstage in aanmerking te komen voor een instapstage in een onderneming, voltijds en voor maximaal 6 maanden. Ze zullen het bedrag van de inschakelingsuitkering ontvangen, een maandelijkse forfaitaire uitkering vanwege de werkgever van 200 euro en zullen van een arbeidsongevallenverzekering genieten.

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord bestaat uit vier hoofddelen :

- verbintenissen vanwege de federale Staat ;
- verbintenissen vanwege de Gemeenschappen en de Gewesten ;
- een verdeling van het potentieel aantal instapstagiairs over de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap ;
- slotbepalingen.

## 1. Algemene beschouwingen

Behalve over de gevolgen van de « *Verbintenissen vanwege de federale Staat* » van het ontwerp van Samenwerkingsakkoord (hoofdstuk 1) voor het Gewest, spreekt **de Raad** zich hierna enkel uit in het kader van zijn bevoegdheden, met over de hoofdstukken « *Verbintenissen vanwege de Gemeenschappen en de Gewesten* » (hoofdstuk 2), « *Verdeling van het potentieel aantal instapstagiairs over de Gewesten ...* » (hoofdstuk 3) en « *Slotbepalingen* » (hoofdstuk 4).

**De Raad** staat positief tegenover het feit dat dit ontwerp van Akkoord aansluit op de doelstellingen van het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei/New Deal en in het bijzonder op punt 3.4<sup>1</sup> van het derde engagement dat de mobilisering beoogt van de hulpmiddelen en van de openbare en private operatoren om de tewerkstelling van de Brusselaars en de duurzame stedelijke groei te verhogen. Bovendien is het van belang dat deze nieuwe voorziening wordt onderzocht in het licht van de moeilijkheden die men in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) ondervindt om een groot aantal jongeren een eerste werkervaring of een stage aan te bieden (raamakkoord van 14 augustus 2008 betreffende de eerste werkervaring tussen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de binnen de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigde sociale partners).

Voor **de Raad** moet deze voorziening van de instapstage kunnen worden geïntegreerd in een traject dat voor de jongere werd uitgestippeld.

**De Raad** vreest een mogelijke concurrentie tussen bijvoorbeeld de voorziening van de IBO-O en deze voorziening van de instapstage. Daarom vraagt hij dat men zou nadenken over de verschillende modellen en dat er maatregelen zouden worden genomen om elke vorm van concurrentie tussen deze voorzieningen te voorkomen. Tevens wenst hij dat de instapstage en de IBO-O op elkaar zouden kunnen worden afgestemd. Bovendien wenst **de Raad** het « carrousel »-effect te voorkomen, dat voor de werkgever erin zou bestaan om een stagiair stelselmatig door een andere te vervangen. **De Raad** benadrukt immers dat het ingevoerde stelsel niet tot gevolg mag hebben dat een onderneming in hoofdzaak met stagiairs functioneert.

In dit kader wensen de sociale partners samen te werken met de betrokken partners rond alle voorzieningen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden ingesteld.

**De Raad** benadrukt dat de sociale partners aandachtig zullen blijven voor de toepassing in het Brussels Gewest van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering voor wat de instapstages betreft, en dit via zijn Openbare diensten voor tewerkstelling en opleiding.

## 1.1 Tenuitvoerlegging van de voorziening

**De Raad** wenst dat men enkele basisbeginselen zou vaststellen die van toepassing zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de tenuitvoerlegging van deze voorziening te omkaderen en om zich ervan te vergewissen dat deze stages voor de betrokken jongeren een echte aanzet zouden vormen voor hun inschakeling in kwaliteitsvolle tewerkstelling en niet alleen tot een voordeeleffect zouden zijn terug te voeren.

---

<sup>1</sup> Punt 3.4 PDSG/New Deal : « *Nauw samenwerken met de vertegenwoordigers van de beroepssectoren om prioritair de in het kader van het CET bestaande raamakkoorden operationeel te maken in de door het Pact als prioritair aangeduide domeinen en ze te vertalen in sectorale protocolakkoorden. Dit raamakkoord heeft als doel het aantal jobaanbiedingen onder « SBO »-statuut of middels een « IBO-O » te vergroten, teneinde Brusselse werkzoekenden en meer bepaald laaggeschoolde jongeren professionele ervaring te laten opdoen. Parallel daaraan zal ook bijzondere aandacht besteed worden aan het uitbreiden van het aantal stages en eerste werkervaringen voor jongeren die nog school lopen of zich op het einde van een beroepsopleiding bevinden ».*

### 1.1.1. Operationalisering van de voorziening

**De Raad** vindt het noodzakelijk om een driepartijenoverleg te voeren met de twee Gemeenschappen, de Franse en de Vlaamse, het BHG en de Cocof, om een concurrentie tussen de verschillende voorzieningen (van stages en van alternerend leren) van de deelstaten te voorkomen.

**De Raad** meent dat deze voorziening in het BHG moet worden geconcretiseerd in het kader van het gekruist beleid en de samenwerkingen tussen Actiris, Bruxelles Formation en de VDAB, zoals voorzien in het PDSG/New Deal.

Gelet op de aard van het samenwerkingsakkoord dat ernaar streeft om jongeren mogelijkheden tot beroepsinschakeling te bieden, benadrukt **de Raad** de centrale rol die hierbij voor Actiris zal zijn weggelegd.

### 1.1.2. Grote lijnen van de voorziening

**De Raad** vraagt om voor de tenuitvoerlegging van de voorziening de volgende punten duidelijk vast te stellen :

- de pedagogische doelstellingen van de instapstage ;
- het beoogde doelpubliek ;
- de beoogde werkgevers en de sector waartoe deze behoren ;
- het opleidingsprogramma ;
- de evaluatie van de voorziening *a posteriori*.

De voorziening moet met zo weinig mogelijk administratieve logheid in praktijk worden gebracht. Zo niet moet een begeleiding van de werkgevers bij hun verschillende stappen worden voorzien.

### 1.1.3. Paritaire omkadering

**De Raad** meent dat een paritaire omkadering op drie niveaus noodzakelijk is voor de tenuitvoerlegging van de voorziening, zodat deze zich volledig zou kunnen laten gelden in de gewestelijke inspanningen om werkloosheid te bestrijden :

- interprofessioneel, doorheen de paritaire beheersorganen (Actiris, Bruxelles Formation, ...) en door de link te leggen tussen de tenuitvoerlegging van deze voorziening en de engagementen van het PDSG ;
- van de sectoren, door samen te werken met de Referentiecentra en de sectorfondsen opdat de stages niet toegankelijk zouden zijn voor functies waar ze nadelig zouden zijn voor de situatie van de aanwezige werknemers ;
- van de onderneming, voor zover het sociaal overleg wordt toegepast, dient men zich te verzekeren van een opvolging door de afgevaardigden om voordeeleffecten te voorkomen en om misbruiken vast te stellen.

In de ZKO, KMO en bij de zelfstandigen wenst **de Raad** dat de instapstage gemakkelijk toegankelijk zou zijn, in samenwerking met de professionele en interprofessionele federaties.

#### 1.1.4. Veiligstellen van het statuut van de stagiair<sup>2</sup>

**De Raad** wenst dat de volgende punten minstens in aanmerking zouden worden genomen :

- de evaluatie moet worden geobjectiveerd en verricht door de openbare diensten voor tewerkstelling en opleiding ;
- verduidelijking van de rol van de voogd ;
- de situatie van de stagiair moet worden beschermd wanneer een stage wordt geweigerd of onderbroken. **De Raad** wijst op de verzekeringen die van het Kabinet van de Minister van Tewerkstelling werden verkregen inzake de gelijkstelling van de termijn van de instapstage met een arbeidstermijn voor de jongere ;
- er werden ook verzekeringen verkregen inzake de dekking van de stagiair tegen arbeidsongevallen.

#### 1.1.5. Besturing en evaluatie « ex-post » van de voorziening

**De Raad** vraagt om de actoren en de rol van elk van hen in de besturings- en evaluatiefase duidelijk te bepalen. Er moeten nauwgezette indicatoren in termen van bijvoorbeeld het aantal stages en verbintenissen worden vastgesteld. **De Raad** meent dat er lering uit de vorige akkoorden moet worden getrokken.

Niettemin meent **de Raad** dat men moet voorkomen dat deze evaluatie van de voorziening nodeloos wordt verzwaard, opdat deze efficiënt zou verlopen.

## 2. Bijzondere beschouwingen

### 2.1 Artikel 3

Het samenwerkingsakkoord verduidelijkt dat « *Vanaf 2013 het startbanenstelsel wordt aangevuld met een collectieve stageverplichting van 1 % voor de ondernemingen van de private profitsector* ».

**De Raad** heeft vragen bij het toepassingsgebied van de voorziening voor de werkgevers van de private non-profitsector.

### 2.2 Artikel 6

**De Raad** vraagt om te worden geraadpleegd over het ontwerp van besluit van de Cocof betreffende de keuze om de instapstages te integreren in haar stelsel van IBO-O of om een specifieke regeling voor de instapstages uit te werken.

**De Raad** is van oordeel dat er nood is aan een doorstromingsbeleid dat voor zoveel mogelijk jongeren toegankelijk is. Dit beleid moet rekening houden met alle mogelijkheden op het vlak van stages en beroepsopleiding.

\*  
\*       \*

---

<sup>2</sup> De Nationale Arbeidsraad (NAR) heeft ter zake op 7 oktober 2009 een advies gewijd aan de « maatregelen ter bevordering van de inschakeling van recente schoolverlaters op de arbeidsmarkt » (Advies nr. 1702) dat werd gevolgd door een bijkomend advies betreffende het « alternerend leren » op 25 mei 2011 (Advies nr. 1770), die voor de latere werkzaamheden nuttig zouden zijn om te raadplegen.